

Riktlinje för kamerabevakning i Alingsås kommun

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutande instans: Kommunstyrelsen
Datum för beslut: 2025-10-20 § 184
Diarienummer: 2025.367 KS

Gäller för: Kommunkoncernen inklusive AVR
Giltighetstid: Tillsvidare
Revideras senast: Vid behov
Dokumentansvarig: Säkerhetssamordnare

Innehåll

1.	Inledning.....	2
2.	Rättslig grund	2
2.1	Dataskyddsförordningen	2
2.2	Kamerabevakningslag (2018:1200)	3
3.	Ansaret	3
4.	Kamerabevakning i Alingsås kommun	3
4.1	Innan kamerabevakning övervägs	3
4.2	Kamerabevakning av arbetsplats	4
4.3	Dokumentation	4
4.4	Anpassa kamerabevakningen.....	5
4.5	Hantering av inspelat material	5
5.	Information i samband med kamerabevakning.....	6
6.	Förteckning över kamerabevakning.....	7
7.	Uppföljning	7

1. Inledning

Alingsås ska kännetecknas att vara en säker och trygg kommun. Kamerabevakning syftar till att förhindra och förebygga brottsliga handlingar samt till att underlätta utredningar och tillhandahålla bevis i rättsliga processer. Kamerabevakning kan också bidra till att skapa en känsla av trygghet för medborgare, besökare och de kommunala verksamheternas målgrupper och anställda.

I följande riktlinje tydliggörs Alingsås kommuns förhållningssätt för användningen av kamerabevakning. Riktlinjen gäller för samtliga nämnder där kamerabevakning är aktuell. Riktlinjen ska också vara ett stöd och vägledning för att tydliggöra regelverket som gäller vid kamerabevakning.

2. Rättslig grund

2.1 Dataskyddsförordningen

Dataskyddsförordningen, (GDPR), reglerar all behandling av personuppgifter. Förordningen är en EU-förordning som gäller som svensk lag. Vid kamerabevakning av människor hanteras personuppgifter och förordningen är därför tillämplig.

2.1.1 Grundläggande principer

Innan kamerabevakning inleds behöver personuppgiftsansvarig nämnd säkerställa att de grundläggande principerna vid personuppgiftsbehandling som regleras i dataskyddsförordningen efterlevs.

Personuppgifter får bara samlas in för särskilda uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Det betyder att det material som spelas in inte senare kan användas för andra syften. De personuppgifter som samlas in ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till ändamålet. Det innebär att man inte får kamerabevaka ett större område eller under tider då kamerabevakning inte är nödvändigt. Det kan även vara aktuellt med funktioner för att maskera personer inom kamerans bevakningsområde. Det inspelade materialet från kamerabevakningen får inte sparas längre tid än vad som är nödvändigt för ändamålet.

Personuppgifter ska behandlas på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna. Material och utrustning ska hanteras så att det inspelade materialet inte ändras eller att obehöriga kan få tillgång till det.

2.1.2 Konsekvensbedömning

Om behandlingen av personuppgifter medför en hög risk, enligt kriterier från Integritetsskyddsmyndigheten, är den personuppgiftsansvarige skyldig att göra en konsekvensbedömning.

En konsekvensbedömning är en systematisk och dokumenterad process som hjälper den personuppgiftsansvarige att identifiera risker och säkerställa att bestämmelserna i GDPR efterlevs.

2.2 Kamerabevakningslag (2018:1200)

Kamerabevakningslagen kompletterar dataskyddsförordningen och är tillämpbar när kamerabevakning sker med utrustning som finns i Sverige. Syftet med lagen är att reglera kamerabevakning så att det endast används när ändamålet med bevakningen väger tyngre än integritetsintresset. Kamerabevakningslagen reglerar frågor om t.ex. krav på intresseavvägning och information vid kamerabevakning.

Lagen hänvisar även till förhandlingsskyldigheten 11-14 § i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet vid kamerabevakning av en arbetsplats.

3. Ansvaret

Kommunstyrelsen ansvarar för de övergripande trygghetsfrågorna i kommunen. Det är därför kommunstyrelsen som fattar beslut om kamerabevakning inom det som utgör allmän plats i kommunens utemiljö. För kamerabevakning i fastigheter där det bedrivs kommunal verksamhet, t.ex. skol- eller idrottsverksamhet ligger ansvaret på den nämnd som också är ansvarig för verksamheten. Berörd nämnd tar initiativ till och är ansvarig för kamerabevakning inom sin verksamhet. Ansvarig nämnd är den som bestämmer ändamål och syfte med kamerabevakningen och är därmed personuppgiftsansvarig för personuppgiftsbehandlingen.

Nämnden i fråga ansvarar för att kamerabevakningen utförs i enlighet med gällande lagstiftning och dess riktlinjer.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla en central förteckning över den kamerabevakning som sker i kommunens regi.

4. Kamerabevakning i Alingsås kommun

4.1 Innan kamerabevakning övervägs

Kamerabevakning av personer innebär ett ingrepp i den personliga integriteten. Innan kamerabevakning övervägs ska därför andra förebyggande åtgärder vidtas. Förebyggande åtgärder kan t.ex. vara att låsa in värdefull egendom, förbättra belysning, förstärka skalskydd och öka närvaro av personal.

Kamerabevakningen utgör en kompletterande åtgärd om övriga åtgärder har visat sig vara otillräckliga. Kamerabevakning ska endast övervägas då intresset av en sådan övervakning väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli övervakad.

4.2 Kamerabevakning av arbetsplats

När det gäller arbetsgivarens beslut om kamerabevakning av en arbetsplats, finns bestämmelser om förhandlingsskyldighet i lagen om medbestämmande i arbetslivet.

4.3 Dokumentation

Åtgärden att kamerabevaka ska dokumenteras. Följande dokumentation ska upprättas av den personuppgiftsansvarige nämnden innan kamerabevakningen påbörjas.

4.3.1 Beskrivning av kamerabevakningsåtgärden

Redogörelsen ska innehålla en beskrivning av den plats som kamerabevakas, under vilken tid kamerabevakningen ska äga rum (t.ex. dagligen mellan 2200 och 0600) hur kamerabevakningen ska genomföras (t.ex. i realtid, genom inspelning och med vilken teknik) och under hur lång tid det eventuellt inspelade materialet ska lagras. Därutöver ska en utvärdering av kamerabevakningens effektivitet samt en beskrivning av hur man säkerställer att dessa riktlinjer efterlevs upprättas.

4.3.2. Ändamål och rättslig grund för kamerabevakningen

Kartlägg och fastställ syftet med kamerabevakningen. Syftet kan exempelvis vara att förhindra, förebygga och utreda brott, skadegörelse eller störning av allmän ordning.

Den personuppgiftsansvarige ansvarar också för att fastställa en rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen innan behandlingen påbörjas.

Kommunala verksamheter kan i vanliga fall stödja sig på den rättsliga grunden "allmänt intresse" i artikel 6.1.e, det vill säga att kamerabevakningen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse.

4.3.3 Intresseavvägning

Innan kamerabevakning inleds ska en intresseavvägning genomföras där integritetsintresset ska vägas mot bevakningsintresset.

Integritetsintresset utgörs av en enskilds persons intresse av att inte blir kamerabevakad på platsen, det vill säga skyddet för den enskildes privatliv. Tyngden av integritetsintresset varierar beroende på var och hur kamerabevakningen ska bedrivas. Till exempel, kamerabevakning av en entré till ett kontor inom social- eller omvårdnadsförvaltningen, ett område för nöje och rekreation, en allmän plats med många människor, samt skolor eller förskolor, innebär olika nivåer av integritetsintresse.

Kamerabevakning av barn och anställda är särskilt känslig och väger tungt i integritetsavvägningen.

Syftet med kamerabevakningen utgör bevakningsintresset och det måste vara aktuellt och konkret. Om syftet är att förhindra, förebygga eller utreda brott, ska det handla om en brottsutsatt plats i kamerabevakningslagens mening. Det är viktigt att det finns

dokumentation som visar vad som inträffat på platsen samt vilken tid på dygnet, för att styrka bevakningsintresset.

I intresseavvägningen ska även beaktas om kamerabevakningen är begränsad i tid eller rum, eller om den utförs med teknik som främjar integriteten.

Intresseavvägningen ska dokumenteras. Om ni sedan tidigare har ett tillstånd för kamerabevakning från IMY gäller tillståndet som dokumenterad intresseavvägning, så länge förutsättningarna för bevakningen inte har förändrats sedan tillståndet beviljades.

Kamerabevakning får endast inledas om bevakningsintresset väger tyngre än integritetsintrånget.

4.3.4 Konsekvensbedömning

Det kan vara nödvändigt att göra en konsekvensbedömning innan ni börjar kamerabevaka. Gör en bedömning, baserat på Integritetsskyddsmyndighetens kriterier, för att avgöra om den eventuella behandling av personuppgifter som sker i samband med kamerabevakningen medför en hög risk.

Om bedömningen visar att det föreligger en hög risk, ska en konsekvensbedömning enligt dataskyddsförordningen genomföras. Vid genomförandet av en konsekvensbedömning ska dataskyddsombud rådfrågas.

4.4 Anpassa kamerabevakningen

Innan kamerabevakning inleds ska bevakningen anpassas så att risken för de enskildas integritet minimeras. Platsen som kamerabevakas ska inte vara större än vad som är nödvändigt för att uppfylla syftet med kamerabevakningen. Är det inte möjligt att rikta om kameran ska teknik för att maskera områden övervägas. Kamerabevakning ska inte ske på tider då det inte finns ett behov av kamerabevakning.

4.5 Hantering av inspelat material

4.5.1 Nätverk för kamerabevakning

Alingsås kommuns It-avdelning tilldelar den beslutade bevakningsåtgärden ett för syftet lämpligt nätverk.

4.5.2 Lagringstid

Det inspelade materialet får inte lagras längre än nödvändigt med hänsyn till syftet. Det innebär att man ska sträva efter att uppnå så kort lagringstid som möjligt. Lagringstid som överstiger 72 timmar ska motiveras särskilt.

4.5.3 Förvaring av inspelat material

Ansvarig nämnd ansvarar för att inspelat material förvaras inom ramen för avtalad teknisk lösning om inte annan överenskommelse finns för aktuellt uppdrag. Eventuellt extraherat material, tex i anslutning till brottsutredning, ska tillfälligt lagras på ett säkert media för överlämning till brottsutredande part.

4.5.4 Sekretess och utlämnande av material

Av 32 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) framgår att sekretess gäller för sådan uppgift om en enskilds personliga förhållanden som har inhämtats genom kamerabevakning, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Tillgång till inspelat bildmaterial ska endast ges till ansvarig person hos verksamheten samt säkerhetsenheten, d.v.s. ett begränsat antal personer som har ett legitimt behov av att ta del av materialet. Skyddsombud ska beredas möjlighet att vid arbetsmiljöskäl medverka vid granskningen av bildmaterialet.

Inspelat material får enligt 32 kap. 3 a § lämnas ut till kustbevakning, Polismyndigheten, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket eller en Åklagarmyndighet om uppgiften behövs för att utreda ett begånget brott för vilket fängelse är föreskrivet eller för att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet som innefattar brott för vilket fängelse är föreskrivet.

5. Information i samband med kamerabevakning

Den som bedriver kamerabevakning är skyldig att informera om att en plats är kamerabevakad. Information ska ges genom tydlig skyltning med bild och text i direkt anslutning till den plats som kamerabevakas. Kompletterande information ska även finnas att tillgå via kommunens hemsida där ansvarig verksamhet säkerställer tillgänglighet. Om skolverksamhet där barn och ungdomar under 18 år vistas kamerabevakas ska deras vårdnadshavare underrättas om detta.

Skyltarna i direkt anslutning till platsen ska minst innehålla följande information;

- Syftet med kamerabevakningen
- Den personuppgiftsansvariges identitet
- Kontaktuppgifter till personuppgiftsansvarig och dataskyddsombud
- Upplysning om att de bevakade har rättigheter enligt dataskyddsförordningen
- Hur länge materialet sparas
- Information om var den bevakade kan vända sig för att få övrig information om bevakningen

6. Förteckning över kamerabevakning

Varje nämnd ska upprätta en förteckning över den kamerabevakning som sker inom dess verksamhet. Förteckningen ska innehålla uppgifter om;

- Adress eller annan jämförbar uppgift för den plats som bevakas,
- Typ av plats som bevakas,
- Syftet med bevakningen,
- Om bevakningen omfattar ljudupptagning eller annan särskild teknik,
- När senaste intresseavvägning genomfördes,
- De personer som är behöriga att ta del av det inspelade materialet,
- Om kamerabevakningen är aktiv eller har upphört. Om kamerabevakningen har upphört ska uppgift om kamerabevakningen sparas i förteckningen i fem år.

Förteckningen ska delges kommunstyrelsen som ansvarar för att upprätthålla en central förteckning över den kamerabevakning som kommunen utför.

7. Uppföljning

Behovet av kamerabevakning ska regelbundet prövas och det ska kontrolleras att bevakningen inte bedrivs i större omfattning än vad som är nödvändigt i förhållande till ändamålet. Eventuella förändringar av det bevakade området, som ändrad belysning eller möblering, vilka kan påverka kamerabevakningen ska beaktas. Har ni gjort en konsekvensbedömning för kamerabevakningen ska den ses över regelbundet. Kontrollera att kamerabevakningen utförs i enlighet med konsekvensbedömningen och utvärdera om riskerna för enskildas fri- och rättigheter har förändrats.